

Wpływność: Kancelaria Ogólna
Urząd Miejski w Łomży
Numer: 5676.2024.P
Data: 08.02.2024

WSB
08.02.2024 *juj*

Elektronicznie podpisany przez:
Dariusz Renczyński
dnia 8 lutego 2024 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-137/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 8 lutego 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu
oraz o możliwości sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej
Miasta Łomża na 2024 rok

*Nadmiernie
13-02-2024*

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 poz. 1325), art. 230 ust. 4, art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących,

Skład Orzekający w osobach:

Dariusz Renczyński	- przewodniczący
Ewa Czołpińska	- członek
Beata Chmielewska	- członek

opiniuje pozytywnie

- możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Miasta Łomża na 2024 rok,
- prawidłowość planowanej kwoty długu Miasta Łomża wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, przekazując jednocześnie uwagi zawarte w poniższym uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Miejskiej Łomży z dnia 16 stycznia 2024 r.: Nr 702/LXXXI/24 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2039 wraz z prognozą długu i spłat zobowiązań na lata 2024-2039 oraz Nr 703/LXXXI/24 w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Łomża na rok 2024.

Według uchwały budżetowej na 2024 rok Miasto Łomża planuje deficyt budżetu w wysokości 26 794 997 zł, stanowiący różnicę między planowanymi dochodami w łącznej kwocie 480 792 152 zł (z tego dochody bieżące 437 701 007 zł, dochody majątkowe 43 091 145 zł) a wydatkami planowanymi w łącznej kwocie 507 587 149 zł (z tego wydatki bieżące 422 777 295 zł, wydatki majątkowe 84 809 854 zł). Deficyt ten, jak wynika z § 6 uchwały budżetowej oraz załącznika nr 5 do tej uchwały, ma być pokryty ze źródeł, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 2, 6 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dalej: u.f.p.), tj. przychodami z zaciąganych kredytów w kwocie 7 915 620 zł, a także środkami pieniężnymi na rachunku bieżącym budżetu: w kwocie 15 022 914 zł stanowiącej wolne środki wynikające z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych oraz w kwocie 3 856 463 zł wynikającej z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków. Łączna kwota planowanych przychodów wynosi 37 879 377 zł, w tym z tytułu zaciąganych kredytów 19 000 000 zł – przychody z tego źródła zostaną przeznaczone również na sfinansowanie rozchodów zaplanowanych w kwocie 11 084 380 zł na spłatę wcześniej zaciągniętego długu publicznego.

W objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej Miasta wskazano podstawy powstania przychodów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 6 i pkt 8 u.f.p., z których w 2024 roku ma nastąpić finansowanie deficytu na sumę 18 879 377 zł. Uwzględnivszy dane sprawozdawcze za grudzień 2023 roku z wykonania dochodów i wydatków budżetowych Skład Orzekający wskazuje, że Miasto będzie posiadało tzw. przychody wewnętrzne możliwe do zaangażowania w 2024 roku w kwocie wyższej niż określona w uchwale budżetowej.

Stosownie do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024-2039 Miasto Łomża zamierza spłacać planowany do zaciągnięcia oraz zaciągnięty dług publiczny do końca 2039 roku, przy czym pozyskanie przychodów dłużnych na kwotę 11 000 000 zł (na finansowanie rozchodów tytułem spłaty długu) prognozowane jest również w 2025 roku. Wartość długu publicznego na koniec 2024 roku ma wynosić 196 773 369 zł (40,93% w stosunku do planowanych dochodów ogółem), w kolejnych latach dług ma być stopniowo zmniejszany. W uchwalonej prognozie finansowej przyjęto, że począwszy od 2026 roku wyłącznym źródłem spłaty zobowiązań dłużnych będą nadwyżki budżetowe. W latach 2025-2037 określono rozchody tytułem spłaty długu w przedziale wartości od 12 910 tys. zł do 15 900 tys. zł (średnio ok. 14 527 tys. zł), zaś w dwóch ostatnich latach spłaty w wartościach 9 320 tys. zł i 9 600 tys. zł. W prognozie finansowej we wszystkich latach określono też wydatki na obsługę długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia (jak podano w objaśnieniach wydatki te kalkulowano z uwzględnieniem uzyskanych marż bankowych oraz stawki WIBOR), a ponadto – do roku 2034 – wydatki tytułem potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez Miasto poręczeń.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości – przy uwzględnieniu wartości z wykonania budżetów w latach poprzednich, tj. 2017-2023 – wynika, że w okresie spłaty długu nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 u.f.p. (z uwzględnieniem regulacji szczególnych, wynikających z odrębnych przepisów, dotyczących tych relacji), tj. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 u.f.p.) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (obliczonych po prawej stronie nierówności we wzorze). Przyjęta w prognozie finansowej przesłanka zachowania omawianych relacji oparta jest – dla wskaźników dopuszczalnych limitów spłat – przede wszystkim na założeniu osiągnięcia w każdym roku tzw. nadwyżek (saldo) operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (przy czym dla potrzeb ustalania dopuszczalnych wskaźników spłat wartości tych dochodów i wydatków podlegają pomniejszeniu o dochody i wydatki związane z realizacją zadań bieżących finansowanych z udziałem środków zagranicznych oraz o wydatki na obsługę długu), a ponadto – do roku 2025 – na projekcji dochodów ze sprzedaży majątku. Przywołane parametry składowe ustalania wskaźników relacji zostały oszacowane w wartościach znajdujących uzasadnienie w danych sprawozdawczych z wykonania budżetów w latach poprzednich:

- z budżetu roku bieżącego wynika saldo operacyjne w kwocie 14 923 712 zł, według prognoz w okresie lat 2025-2027 nadwyżki operacyjne mają wynosić od 18 306,3 tys. zł do 17 022,5 tys. zł, w latach 2028-2029 mają pozostawać na poziomie ok. 14 500 tys. zł, a w kolejnych latach nadwyżki te mają mieścić się w przedziale kwot 15 000 – 15 900 tys. zł. Według natomiast sprawozdań rocznych z lat 2017-2022 Miasto realizowało salda operacyjne, w zmiennych wysokościach, których średnia arytmetyczna wyniosła 23 344,7 tys. zł; dane sprawozdań Rb-27S i Rb-28S za grudzień 2023 r. wskazują zaś, że dodatnie saldo operacyjne budżetu tego roku wyniosło 8 434,7 tys. zł (na koniec trzeciego kwartału planowano saldo operacyjne o wartości 3 688,7 tys. zł). Z uwzględnieniem tych danych sprawozdawczych z poprzedniego roku średnia arytmetyczna nadwyżek operacyjnych z ostatnich siedmiu lat wynosi 21 214,7 tys. zł, a więc jest wyższa od górnej wartości tych nadwyżek szacowanych w obowiązującej WPF;

- dochody ze sprzedaży majątku przyjęto w latach 2024-2025 w wartościach (odpowiednio) 5 205 tys. zł i 3 000 tys. zł – poziom tych dochodów pozostaje w granicach wartości realizowanych w latach 2017-2022 (w 2023 r. z tego źródła pozyskano 1 837,9 tys. zł).

W związku z przedstawionymi założeniami co do kształtowania się wartości istotnych dla ustalania relacji, o których mowa w art. 243 u.f.p., w prognozie kwoty długu przyjęto tzw. rezerwy limitowe między procentowymi wskaźnikami planowanych spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań w poszczególnych latach. Z porównania wartości procentowych obliczanych w kol. 8.1. i 8.3.1 tabeli WPF wynika, że: w bieżącym roku budżetowym rezerwa limitowa wynosi 5,03%, w 2025 roku 3,45%, w latach 2026-2028 rezerwy te wynoszą od 1,38% do 1,09%, w latach 2029-2036 pozostają w przedziale 0,99% - 0,54%, a w ostatnich trzech latach prognozy wzrastają od 1,01% do 2,7%.

W świetle przedstawionych danych wieloletniej prognozy finansowej, w tym prognozy kwoty długu, Miasto Łomża może pozyskać w 2024 roku przychody zwrotne w celu finansowania planowanego deficytu budżetu oraz planowanych rozchodów.

Skład Orzekający, przedstawiając pozytywną ocenę prognozy planowanej kwoty długu, zwraca jednakże uwagę na istotne ryzyka w obszarze tej prognozy, wynikające zarówno z odległego okresu prognozowania (do roku 2039), jak też otoczenia makroekonomicznego oraz otoczenia prawnego, w tym zwłaszcza kwestii docelowego modelu dochodów jednostek samorządu terytorialnego. W kontekście tych ryzyk Skład Orzekający zauważa, że zaprezentowane wyżej rezerwy limitowe spłaty zobowiązań wskazują, zwłaszcza w dalszych latach prognozy, że przyjęte parametry relacji określonych w art. 243 u.f.p. stanowią w zasadzie wartości zbliżone do granicznych, tj. których rzeczywista realizacja jest niezbędna dla spłaty zobowiązań w sposób przyjęty w uchwalonej prognozie finansowej. Na tle tego podkreślić zaś należy, że w ostatnich dwóch latach Miasto zrealizowało nadwyżki operacyjne o wartościach niższych, niż szacowane w kolejnych latach prognozy finansowej (w 2022 roku w kwocie 12 721,6 tys. zł). Z tych względów, w ocenie Składu Orzekającego, realizacja na zakładanym poziomie wartości kluczowych dla zachowania reguł fiskalnych z art. 242 i 243 u.f.p. będzie wymagać skutecznych działań służących zachowaniu i wzmocnieniu potencjału dochodowego, a także przestrzegania dyscypliny w wykonaniu budżetów w kolejnych latach w celu utrzymania dynamiki wydatków bieżących w zakładanych granicach. Może też wymagać podejmowania ponadstandardowych działań oszczędnościowych w tym obszarze jako niezbędnych dla zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Mając na uwadze przedstawione dane planistyczne, prognostyczne i sprawozdawcze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Dariusz Renczyński

